

EDUKACIJA IZ KONSTRUKTIVISTIČKE PSIHOTERAPIJE I SAVETOVANJA (INTEGRATIVNI PRISTUP)

Edukatori i supervizori u okviru Asocijacije za konstruktivizam (Crna Gora) i PLK Centra (Srbija) su nacionalno i evropski sertifikovani psihoterapeuti i edukatori sa dugogodišnjim iskustvom rada u okviru konstruktivističkog modaliteta i srodnih pravaca.

Milan Damjanac, filozof i socijalni radnik

Vladimir Milić, psihijatar

Ana Rajković, psiholog

O konstruktivizmu

Konstruktivizam je pojam koji u oblasti psihologije i psihoterapije objedinjuje mnoštvo pristupa. Ono što im je zajedničko je naglašavanje ličnih i kolektivnih procesa stvaranja smisla. Ljudska bića se posmatraju kao aktivni stvaraoci konstrukcija koje se mogu poređiti po tome s koliko uspešnosti pomažu osobi da se prilagodi životnim izazovima. Tokom svog veka, osobe kreiraju raznovrsna viđenja sveta. Ti modeli ih vode, reprezentuju realnost i bacaju svetlo na sve događaje sa kojima se susreću.

Stanovišta koja predstavljaju „oslonce“ konstruktivizma:

1. Istina je problematičan pojam, jer ne postoje „objektivne činjenice“, te se zastupa ideja o postojanju mnoštva referentnih okvira ili mnoštva istina. Svaka od njih je podjednako važna i kao posledicu ima mnogobrojne verzije stvarnosti.
2. Psihološka svojstva su proizvod ponašanja ljudi, njihovih izbora i odnosa. Ne postoji jedna, nepromenljiva, unutrašnja esencija. Naš unutrašnji svet je podložan promeni, nije zacrtan u kamenu i nije predodređen.
3. Saznanje je neodvojivo od samog saznavaoца i ono što saznajemo o svetu je posredovano i ograničeno našim pogledom na svet, kulturom, jezikom, istorijom i trenutnim narativom.

4. Konstruktivistička objašnjenja naglašavaju procese a ne strukture. Psihološka priroda čoveka nije datost koja se može utvrditi jednom za svagda jer se psihološki sistem konstantno menja, prilagođava, razvija i raste. Umesto pokušaja da se otkrije jedna nepromenljiva struktura koja predstavlja ljudsku osnovu (poput karaktera, temperamenta, crta ličnosti...) akcenat se pomera na ličnu dinamiku, odnose sa drugima i kontekst u kome se neko nalazi.

Stoga je uloga psihoterapeuta osvetljavanje perspektive koju zovemo stvarnošću; osvetljavanje alternativa koje spadaju pod pojam „konstrukt“; radnji i simptoma koje nam se događaju; strategija koje koristimo da problem prevaziđemo ili održimo. Pre svega, konstruktivistički terapeut je tu da pomogne klijentu da osmisli nove hipoteze i nove alternative kojima će moći da drugačije doživi sebe i svoj svet, te da bude svesni i aktivni stvaralac sebe i svog sveta.

Program edukacije za konstruktivističkog psihoterapeuta sastoji se iz

1. Uvodnog kursa iz konstruktivističke psihoterapije i savetovanja u trajanju od 6 meseci - (48 sati grupnog edukativnog rada)

2. Višeg kursa u trajanju od 4 godine (minimum) - 870 sati i to

- ✓ 240 sati edukacije,
- ✓ 100 sati kongresi (nacionalni i evropski)
- ✓ 100 sati druge edukacije (psihoterapijski treninzi u drugim modalitetima od strane nacionalno i evropski akreditovanih edukatora)
- ✓ 240 sati radionice
- ✓ 190 sati supervizije (300 - 600 sati psihoterapijskog rada sa klijentima)

Edukanti su u obavezi da pored edukativnog procesa prođu i 250 sati ličnog psihoterapijskog rada u ulozi klijenta (grupnog i individualnog kod sertifikovanih psihoterapeuta konstruktivističkog modaliteta).

Program edukacije na Osnovnom kursu iz konstruktivističke psihoterapije

Pohađanje Osnovnog kursa je neophodan uslov za upisivanje Višeg kursa iz konstruktivističke psihoterapije. Takođe je namenjen stručnjacima za mentalno zdravlje i u pomagačkim profesijama koji se u svom radu sreću sa osobama sa teškoćama u funkcionisanju gde se mogu primeniti osnovne tehnike i principi rada konstruktivističke psihoterapije i savetovanja a ne zahtevaju kompleksniji i trajniji psihoterapijski proces.

***Program edukativnih seansi* obuhvata**

1. edukativna seansa - Filozofske postavke u konstruktivističkoj psihoterapiji i savetovanju, metateorija na koju se oslanja modalitet
2. edukativna seans - Fundamentalni postulat i korolari o konstruisanju
3. edukativna seansa - Korolari o individualnosti, zajedništvu i društvenosti, konstruktivistički odnos uloga
4. edukativna seansa - Kako nastaje promena, emocije, ciklusi u konstruktivizmu
5. edukativna seansa - Poremećaj, diagnoza i ciljevi konstruktivističke psihoterapije
6. Edukativna seansa - Vežbanje osnovnih konstruktivističkih tehnik

Program edukacije na Višem kursu iz konstruktivističke psihoterapije

Edukacija na Višem kursu se sastoji iz 4 celine (4 godine) i obuhvata 240 sati edukacije, 240 sati obaveznih radionica (jednodnevnih i dvodnevnih) koje su posvećene posebnim temama i tehnikama u okviru konstruktivizma i srodnih modaliteta i 190 sati supervizije (u okviru 190 sati postoji procena supervizora koji broj sati svaki posebni edukant treba da ima individualnog a koliko grupnog rada).

Edukativne seanse i grupne supervizije se održavaju jednom mesečno u trajanju od 10 meseci u svakoj školskoj godini. Ostale aktivnosti se održavaju u dogовору са полазницима током трајања школске године. Школска година траје од октобра до јуна.

Program edukativnih senasi na **prvoj godini edukacije** obuhvata:

1. Konstruktivni alternativizam
2. Fundamentalni postulat i 11 korolara
3. Korolari o modulaciji i iskustvu, CPK ciklus i ciklus iskustva
4. Agensnost, slobodna volja i determinizam
5. Procena iskustva i procena aktivnosti
6. Specijalne tehnike u konstruktivizmu - samokarakterizacija
7. Tehnike u konstruktivizmu
8. Mreža repertoara
9. Konstruisanje zavisnosti
10. Kvalitativni PEG-ovi i njihova primena

Program edukativnih seansi na **drugoj godini edukacije** obuhvata:

1. Priroda ličnih konstrukata
2. Dimenzije dijagnoze
3. Ciklus iskustva i ciklus donošenja odluka
4. Labavljenje
5. Strezanje
6. Emocije u konstruktivizmu
7. Nesvesno I teorija simbola u konstruktivizmu
8. Snovi i tehnike za rad sa snovima
9. Etika i etički kodeks u psihoterapiji

Program edukativnih seansi na **trećoj godini edukacije** obuhvata:

1. Uloga psihoterapeuta
2. Psihoterapijski pristup
3. Konstruktivni zavisnosti i zavisnost
4. Transfer I kontratransfer
5. Otpor
6. Elaboracija pritužbe
7. Elaboracija sistema
8. Psihoterapijski proces
9. Rad sa parovima, partnerska psihoterapija
10. Rad sa porodičnim sistemom

Program edukativnih seansi na **četvrtoj godini edukacije** obuhvata:

1. Koraci u dijagnozi
2. Shvatanje poremećaja u konstruktivizmu
3. Poremećaji u PLK I DSM
4. Suicid
5. Specijalne tehnike u konstruktivizmu
6. Terapija učvršćenom ulogom
7. Proizvodnja terapijske promene

Ispiti na Višem kursu su:

1. Edukanti koji uspešno završe obaveze iz prve dve godine edukacije na Višem kursu, polažu usmeni ispit za početak rada sa klijentima. Ispit se organizuje 5 puta tokom školske godine i njemu prisustvuju bar dva edukatora i supervizora koji vode proces edukacije. Provera na usmenom ispitu za početak rada sa klijentima sadrži sve osnovne pojmove konstruktivističke psihoterapije kao i poznavanje i bazično korišćenje konstruktivističkih psihoterapijskih tehnika. Nakon položenog ispita edukanti počinju sa radom pod supervizijom i izlaganjem svog rada na grupnim i individualnim supervizijama.
2. Završni ispit za sertifikovanog konstruktivističkog psihoterapeuta sastoji se iz tri dela: pisanje studije slučaja o klijentu koji je bio najmanje 100 sati u radu sa psihoterapeutom-kandidatom koji piše studiju, usmenog teorijskog ispita o teoriji konstruktivizma koja obuhvata celokupno gradivo 4 godišnje Više edukacije i usmenoj odbrani studije slučaja. Završnom ispitu prisustvuju 3 edukatora.

Obavezna literatura:

1. Kelly, G.A. *The psychology of personal constructs, Vol. 1 i 2*
2. D. Winter & L. Viney (Eds.) *Personal Construct Psychotherapy: Advances in Theory, Practice and Research*
3. F. Fransella (Ed.) *International Handbook of Personal Construct Psychology*
4. L. M. Leitner & N. G. M. Dunnett (Eds) *Issues in Personal Construct Psychotherapy*
5. Mahoney, M.J. :*Constructive psychotherapy: theory and practice*
6. Heather Moran *PCP in Pictures. Key aspects of PCP theory*
7. Robert A. Neimeyer, Jonathan D. Raskin *Constructions of Disorder Meaning-Making Frameworks for Psychotherapy*

